

ЕЛЕНА

Програма за техническа помощ на Европейската инвестиционна банка

Милена Цолева
Министерство на икономиката, енергетиката и туризма

Как се стигна до ЕЛЕНА: Европейска политика в областта на енергетиката и климатичните промени

- Основния път за достигане на европейските енергийни цели и целите в областта на климатичните промени е чрез повишаване на енергийната ефективност и усвояване потенциала на ВЕИ
- Значителна част от този потенциал е съсредоточена в градовете - сградния сектор и градския транспорт
- Достигането на европейските цели е свързано със значителни инвестиции:
  - 600-700 млрд. евро за периода 2005-2020 във ВЕИ
  - Инвестициите в енергийна ефективност надхвърлят тези във ВЕИ

Как се стигна до ЕЛЕНА: Консумация на енергия в европейските градове

- В градските райони е съсредоточено около 70% от общото първично потребление на енергия в ЕС
- Съгласно референтния сценарий на IEA, консумацията на енергия в градските зони се предвижда да расте с темп два пъти по-висок от този на ЕС като цяло
- В градовете се консумира по-висок процент природен газ, електроенергия и топлинна енергия спрямо средния за ЕС и по-малък процент на въглища, нефт и биомаса

ЕЛЕНА Е ФИНАНСОВ МЕХАНИЗЪМ:

- Създаден в сътрудничество между ЕС и ЕИБ за подпомагане на местните и регионални власти с оглед принос към целите 20-20-20
- Финансиран със средства от програма “Интелигентна Енергия – Европа”
- Предназначен за осигуряване на техническа помощ в областта на енергийната ефективност, рационалното използване на местния потенциал от ВЕИ и чист градски транспорт
- Насочен към възможности за пазарно приложение
- Изискващ инвестиционен левъридж от 25
- Предоставящ 90% безвъзмездна помощ

Каква е мисията на ЕЛЕНА:

- Достигането на поставените енергийни и екологични цели изисква от градовете да бъдат направени **инвестиции** в широкообхватни програми в областта на енергийната ефективност и ВЕИ
- Ключ това да се случи е намирането на **специфични инвестиционни модели**
- **ВЪЗМОЖНОСТИТЕ:**
  - **Потенциал** за големи инвестиции на местно ниво – сграден фонд, транспорт, локално производство на енергия
  - Голяма част от инвестициите имат **положителна** нетна настояща стойност и не са необходими безвъзмездни средства и помощи за тяхното изпълнение
- **БАРИЕРИТЕ:** Градовете често страдат от **липса** на:
  - Бюджетен **ресурс**
  - Техническа и административна **експертиза** за подготовка и изпълнение на такива големи проекти

Обща схема на взаимодействие

ЧРЕЗ:

- Предпроектни проучвания
  - Допълнителен технически персонал
  - Технически проекти
  - Тръжни процедури
  - Финансово структуриране
-

ЕЛЕНА ПОДКРЕПЯ:

- **Инвестиции във ВЕИ и енергийна ефективност** в публични и частни сгради, вкл. за социални нужди, улично осветление
- **Градски транспорт** - повишаване на енергийната ефективност и интеграцията на ВЕИ
- **Местна енергийна инфраструктура**, вкл. "умни мрежи", ИКТ

Пример за енергийна ефективност в общински сгради

- **Областта** като подпомагаща структура
- **Цел:**
Подпомагане на **местните власти на нейна територия** да оползотворят потенциала за енергийна ефективност в общинските сгради
- **Подготвителни дейности:**
Опростени енергийни одити ~ 300 сгради
- **Помощ от ЕЛЕНА:**
  - ✓ Създаване на **звено за изпълнение** на инвестиционната програма
  - ✓ Избор на **процедура за изпълнение** – публично-частно партньорство, директна инвестиция или комбинация от двете, ..)
  - ✓ Подготовка на **тръжни документи, преговори** по договориране с доставчици и др.

Приемливост и критерии за оценка

Приемливи крайни получатели

- Услуги за разработване на проекти могат да бъдат предоставени **само на местни и регионални власти или други публични организации** от страните участващи в програма “Интелигентна Енергия – Европа”
- Инвестиционната програма или част от нея може да бъде изпълнена чрез организации извън публичната организация – бенефициент на помощта от ЕЛЕНА, като например оператор или концесионер или чрез ЕСКО фирма

Приемливи инвестиции

- ✓ Публични и частни сгради
- ✓ Улично осветление
- ✓ Интеграция на ВЕИ в сградния фонд
- ✓ Инвестиции в реновиране, разширяване или нови топлофикационни системи или охладителни системи, включително такива базирани на комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия
- ✓ Децентрализирани системи за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия (на ниво сграда или няколко сгради)

Приемливи инвестиции (2)

- ✓ Градски транспорт - за повишаване на енергийната ефективност и интегриране на ВЕИ, като високо ефективни автобуси, вкл. хибридни, електрически или ниско въглеродни системи
- ✓ Инвестиции за използване на електрически автомобили,
- ✓ Инвестиции в по-ефективни концепции за подобряване на транспортната логистика в градските райони

Критерии за оценка

- ✓ Приемливост на предложителя на проекта
- ✓ Приемливост на инвестиционната програма
- ✓ Потенциална **банкируемост на инвестиционната програма**
- ✓ Финансов и технически капацитет на предложителя да изпълни инвестиционната програма
- ✓ Очакван принос към целите "20-20-20"
- ✓ Очакван **ливъридж фактор**
- ✓ Европейска **добавена стойност**, съответствие с:
  - Политики, приоритети и цели на ЕС в областта на устойчивата енергия
  - Устойчиви енергийни технологии, предвидени за въвеждане от предложителя

Критерии за оценка (2)

- ✓ Европейската кохезионна политика
- ✓ Нуждите на местните общности и възможното въздействие върху местното развитие, вкл. върху малките и средни предприятия
- ✓ Принос към разпространението на добри практики и/или технологии на фаза пазарно проникване в рамките на ЕС
- ✓ Верификация, че финансовата помощ от ЕЛЕНА няма да се използва за инвестиционни програми, които могат да бъдат подпомогнати по-добре от други програми на ЕС, като Кохезионния и/или структурните фондове. Ако финансиране може да бъде получено и от други инструменти предложителя следва да обясни защо според него ЕЛЕНА е по-подходяща
- ✓ Отсъствие на друга помощ със средства от ЕС за същия предложител за услуги, свързани с разработване на същата инвестиционна програма

Приемливи дейности

- Предпроектни и пазарни проучвания
- Бизнес планове
- Енергийни одити
- Подготовка на тръжни процедури и договориране
- Всякаква друга помощ необходима за развитие на инвестиционните програми, **но без субсидии за инвестиции**
- Допълнителен персонал, нает от крайните бенефициенти

Избор на фирми за предоставяне на услугите

Избора става чрез ЕИБ или от
крайните бенефициенти

Как се кандидатства за получаване на техническа помощ от ЕЛЕНА ?

ЕЛЕНА: Контакти

Как можете да се свържете с Европейската инвестиционна банка?

- По факс, с писмо или по електронна поща (**най-добрия начин е електронна поща elena@eib.org**)
- Английски или френски език
- Информация за ЕЛЕНА е публикувана на интернет страницата на ЕИБ (www.eib.org/elena):
- ✓ ЕЛЕНА брошура
- ✓ Най-често задавани въпроси
- ✓ Форма за кандидатстване

FAQ – Programme development support from ELENA

1. What is ELENA ?

ELENA is a European Facility aiming, through technical assistance, at supporting regional or local authorities in accelerating their investment programmes in the fields of energy efficiency and renewable energy sources. It supports the local and regional authorities in contributing to the "20-20-20" initiative of the EU. This grant support is provided within the framework of the IEE II programme (Intelligent Energy Europe; http://ec.europa.eu/energy/intelligent/index_en.html).

The ELENA facility aims at a broader utilisation of innovative techniques, processes, products or practices and facilitates their market uptake; the investment programmes supported can then be replicated in other cities or regions.

Summary Sheet

European Investment Bank • European Investment Bank • European Investment Bank • European Investment Bank • European Investment Bank

ELENA – European Local ENergy Assistance

The European Union (EU) has made the global fight against climate change a top priority and local actors will play a significant role in meeting this challenge. ELENA is a technical assistance facility providing grants to prepare investment programmes in this area.

that is necessary to prepare, may be of different types, for business plans, energy audits, project implementation units. Office space, are excluded.

programme is an eligible cost. The remuneration-related costs.

cannot be recovered by the

related to a clearly identified activity to carry out the investment

ELENA technical assistance?

programmes or projects within the

lighting, to support increased significantly decreasing energy efficient air conditioning and

– e.g. solar photovoltaic (PV),

g/cooling networks, including CHP systems (building or

renewable energy sources, e.g. hydrogen propulsion systems, introduce new, more energy-

technology infrastructure for sport facilities and refuelling

Have a minimum size?

programmes of a certain size, they are integrated into larger ones allows transaction costs to be one of the ELENA selection

Двустепенна процедура за кандидатстване:

- ✓ Предварителна
- ✓ Същинска

Кандидатстване: Предварителна фаза

- ❑ Без определена форма
- ❑ Необходима информация:
  - Кратко описание на планираната инвестиция + начина на изпълнение
  - Очаквани инвестиционни разходи + график на изпълнение
  - Сума, обхват и основни нужди от техническа помощ
- Отговор от банката: ~ две седмици
- Ако е положителен: попълване на формата за кандидатстване

Кандидатстване: Същинска фаза

Съдържание на формата за кандидатстване:

- Данни за предложителя
- Информация за инвестиционната програма
- Описание на работната програма за исканата техническа помощ
- Информация необходима за пресмятане на ливъридж фактора
- Очаквани разходи и финансиране
- Декларация от предложителя

ELENA Facility 2009 Application Form

ELENA Application Form

The EIB accepts proposals in English and French.

For the application of funding under the ELENA facility the following form¹ must be used.

Content of ELENA application form:

1. Applicant's identification
2. Applicant's situation
3. Presentation of the Investment Programme
4. Description of the Project Development Service
5. Overview table: Milestones presentation for measuring leverage factor
6. Estimated cost and finance
7. Declaration of the applicant

¹As an indication chapters 3-5 could be presented in a sufficient way on around 10 pages

Page 1 of 7

Кандидатстване: Процедура

- Получаване на формата за кандидатстване от ЕИБ
- Възможности за искане на допълнителна информация от страна на Банката
- Оценка на предложението от ЕИБ
- Искане за одобряване на проекта от страна на ЕК
- Ако се получи одобрение от ЕК: договориране
- Подписване на споразумение между получателя на техническата помощ и ЕИБ
- Стартиране на дейностите

Кандидатстване: Споразумение за финансиране

- ❑ Срок: максимум 3 години
- ❑ Анекси:
  - Описание на работната програма
  - Бюджет
  - Изисквания за докладване
- ❑ График на финансирането:
  - 40% при стартиране на дейността
  - 30% след одобрение на междинен доклад
  - 30% след одобрение на окончателния доклад

За повече информация...

<http://www.eib.org/elena>

elena@eib.org

www.mee.government.bg

m.tzoleva@mee.government.bg

Благодаря за Вашето внимание!!

